

საქართველოს თესლის მწარმოებელთა და სანერგე მეურნეობების ასოციაცია

გაეროს სურსათისა და სოფლის
მეურნეობის ორგანიზაცია (FAO).

ალექსანდრე საკანდელიძე
თებერვალი 2021

ხარისხიანი სარგავი მასალა წარმატებული სოფლის მეურნეობის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი კომპონენტია.

ჯიშის ნამდვილობა, თავისუფალი მავნებლებისგან და დაავადებებისგან ეს ის კრიტერიუმებია, რომელსაც ხარისხიანი სარგავი მასალა აკმაყოფილებს

- **სანერგე მეურნეობის სექტორი:** მრავალწლიანი კულტურების ბიომრავალფეროვნება (ვაზი, ვაშლი, მსხალი, ატამი, თხილი, ბალი, ალუბალი, და სხვა)
- **თესლის მწარმოებელთა სექტორი:** ქერი და ხორბალი

დანერგე მომავლის პროექტის კვალიფიციურ
სანერგე მეურნეობათა რაოდენობა - ჯამში 81 სანერგე

საქართველოს ბაზრის მოცულობა:

- 10 მილიონი საღვინე ვაზის ნერგი
- 12 ათასი ტონა ხორბლის თესლი
- ხეხილის ნერგზე მოთხოვნის მოლოდინი - 10 მილიონი ნერგი

დანერგე მომავალი:

პროექტების მართვის სააგენტო.

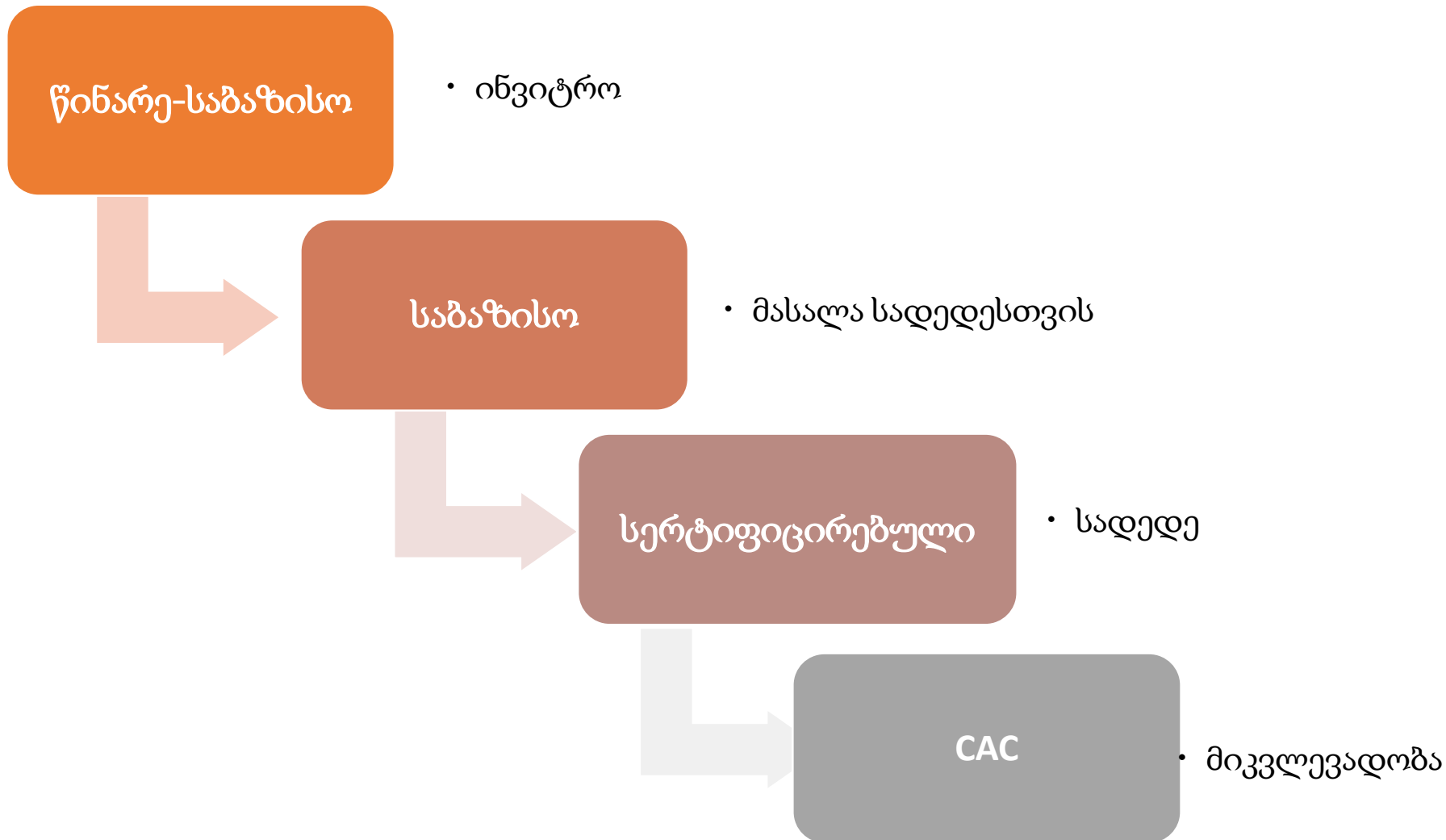
- ✓ **70%** - სუბსიდია ნერგებზე
- ✓ **50/60%** - სუბსიდია ჭის/ჭაბურღილის მოწყობაზე
- ✓ **50/60%** - სუბსიდია სარწყავ სისტემებზე
- ✓ **10/20%** - სუბსიდია სექცვის საწინააღმდეგო სისტემაზე

შედეგად გაჩნდა დამატებითი მოთხოვნა ნერგებზე.

- ინფორმაციის სიმწირე სამყარო მასალის (ყლორტების, კვირტების, კალმების) წარმოშობის შესახებ;
- სერთიფიკაციის/სერტიფიკატების არ არსებობა;
- ჯიშობრივი სიწმინდე - უმეტეს შემთხვევაში ჯიშობრივი იდენტიფიცირება ხორციელდება თვალის დონეზე;
- ჩატარებული ლაბორატორიული ანალიზის ნაკლებობა;
- ვირუსების და ნემატოდების სიმრავლე;
- მიკვლევადობა - ჩანაწერების წარმოების ნაკლებობა.

ჯიშების ეროვნული კატალოგი:

- ჯიშის იდენტიფიცირება მისი უნიკალური მახასიათებლების მიხედვით.
- საქართველოს ბიომრავალფეროვნება ეროვნულ კატალოგში.

სისტემის შემუშავება საქართველოში:

ა) **საკვალიფიკაციო:** სავალდებულო მოთხოვნა ყველა სანერგესათვის მინიმალური სტანდარტების დასაკმაყოფილებლად. **CAC** სისტემა (Conformitas Agraria Communitatis).

ბ) **სასერთიფიკაციო:** ნებაყოფლობითი სისტემა სანერგეებისთვის წინასწარ შერჩეული ინდივიდუალური მცენარეებისათვის, გამოყვანილი/გავრცელებული მკაცრად დაცულ გარემოში. ამ შემთხვევაში სისტემა ეხება თავად ნერგსაც.

CAC - Conformitas Agraria Communitatis:

- ✓ ჯიშობრივი სიწმინდის დასტური
- ✓ ლაბორატორიულად დამოწმებული:
 - მავნებლებისგან თავისუფალი
 - ვირუსებისგან თავისუფალი
- ✓ დაზიანებისგან, ნაკაწრებისგან და შეუსაბამო ფერისგან თავისუფალი

ღონისძიებები და მათი დოკუმენტირება:

- ✓ საველე ჩანაწერების წარმოება
- ✓ გაყიდვების აღრიცხვიანობა
- ✓ ინფრასტრუქტურის და აღჭურვილობის დეზინფექცია
- ✓ სარეველებისგან სიწმინდე მინიმუმ 2 მეტრიან რადიუსზე
- ✓ ნარჩენების დროული გატანა

ევროკავშირის მიერ დაფინანსებული პროექტის "ევროკავშირის ინოვაციური პროექტი საქართველოში კერძო სექტორის კონკურენტუნარიანობისთვის,, ფარგლებში, FAO და საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო, ერთობლივად მუშაობენ ნერგის სასერტიფიკაციო სისტემის დანერგვაზე, რაც მიზნად ისახავს ვეგეტატიური მასალის და მასთან დაკავშირებული პროდუქტიულობის ხარისხის, ასევე სანერგე მეურნეობების სექტორის კონკურენტუნარიანობის გაუმჯობესებას

- სერტიფიცირების სისტემის დანერგვა გულისხმობს სანერგე მეურნეობების მიერ ახალი სტანდარტების და მოთხოვნილებების დაკმაყოფილებას.
- ასევე, სექტორში კონკურენტუნარიანობის გაუმჯობესება და ძლიერი პოზიციების ქონა, მოითხოვს მაღალი დონის კოორდინაციას

ამ ორმა ფაქტორმა განაპირობა ასოციაციის არსებობის აუცილებლობა, რომელიც FAO-ს მხარდაჭერით შეიქმნა ათი სანერგე მეურნეობის მიერ

მთავარი მიზნები:

- ✓ იურიდიული, მარეგულირებელი ეკოსისტემის შექმნაში ჩართულობა
- ✓ ადგილობრივი და საერთაშორისო ცოდნის ბაზის შექმნა
- ✓ წვერი იურიდიული პირების კვალიფიკაციის ზრდის ხელშეწყობა
- ✓ სანერგე მეურნეობების მხარდაჭერა სერთიფიცირების პროცესში
- ✓ ნერგების, თესლებისა და მცენარეების ხარისხის გაუმჯობესების პროცესში ჩართულობა

ლაბორატორიული ანალიზი

ჯიშობრივი იდენტიფიკაცია

ვირუსები, მავნებლები

მიკვლევადობა

ჩანაწერების წარმოება

სერტიფიკატის თან დართვა

გაყიდვების აღრიცხვა

სტატისტიკის წარმოება

ფინანსური აღრიცხვიანობა

პატენტი

ჯიშების შემნარჩუნებლები

ახალი სელექციური ჯიშები

- რა არის კლასტერი? - საწარმოების და მეწარმეების სექტორული და გეოგრაფიული კონცენტრაცია, მათი გაერთიანება საერთო ბაზარის და საერთო ინტერესების ირგვლივ.
- რატომ კლასტერი? - კომბინირებული აქტივობებით მიიღწევა შედეგები რომელსაც ინდივიდუალურად ვერ მიაღწევს ერთი სუბიექტი
 - ქსელებისა და კონტაქტების გამყარება
 - მცირე ზომის კომპანიები აღწევენ კოლექტიურ ეფექტურობას
 - საერთო ქმედებები - ერთობლივი შესყიდვები, მარკეტინგი, აღჭურვილობა

კლასტერი =
პროდუქტი + ადგილი
&
ფირმები + დამხმარე სექტორები

დიასპორის პროფესიული ჩართულობა:

- სანერგე მეურნეობის ღონისძიებების დოკუმენტირებისთვის კომპიუტერული პროგრამის შექმნა ქართულ ენაზე.
- ნერგების, ჯიშების და სანერგე მასალების კატალოგისთვის ელექტრონული სისტემის შექმნა.

დიასპორა საქართველოს აგრო სექტორში:

ვენახის, ბაღის ან ყანის გაშენების სურვილის შემთხვევაში - თანამშრომლობა ასოციაციასთან, რაც გულისხმობს:

- პირდაპირი კავშირი თესლის მწარმოებლებთან და სანერგე მეურნეობებთან;
- მეტი ინფორმაცია სათესი/სარგავი მასალის შესახებ - წარმომავლობა, ჯიშის სიწმინდე და სხვა;
- ცოდნის ბაზაზე ხელმისაწვდომობა - დამატებითი კონსულტაციები დარგის ექსპერტებისგან.

გმადლობთ ყურადღებისთვის

საკონტაქტო ინფორმაცია

alexander.sakandelidze@fao.org